

List izlazi tjedno. Godišnja pretplata
30 Din. Za inozemstvo 60 — Oglasi po
naročitoj tarifi.

GOD. VI

BROJ 40

ŠIBENIK, 6 listopada 1935

Rukopisi se ne vraćaju — Adresa ured-
ništva i uprave: ŠIBENIK pp. 17.

Naš ponos

Mi smo ponosni, ali taj ponos nema ništa ni sa drskošću ni sa zlobom. Ono je oholost mana i grjeđe, a ponos je odlika. Kršćanski su narodi bili uvijek ponosni narodi, uspravne šije i tvrde kićme.

Krist je bio ponisan. On je služio, a nije tražio da mu služe; ali nikad se nije poklonio tidoj nepravdi niti je i za vlas ikad izmjenio svoga držanja od straha pred silom. On je ljubio i svoje neprijatelje i mučitelje, ali nikad nije poljubio šibe kojom su ga nepravedno tukli, niti je dao pravo krvidi i nasilju. Nikad nije rekao da valja, što nije valjalo; niti je šutio, gdje je trebalo govoriti. Niti se je ikada poklonio mogućnicima samo zato što su mogućnici, ako je duša njihova bila zla ili ako su njihove namjere bile grešne.

Najponizniji među ljudima bio je i najponosniji od svih. On ide u smrt, ali ne pada na koljena i ne moli milosti ni oproštenja. Ni je poklekuo ni pred velikim vijećem, ni pred Pilatom, ni pred Herodom, ni pred svemoću puka. Samo se je Bogu klanjao.

S Kristom se i kršćanstvo klanja samo Bogu. Mučenicima su derali tjelesa, ali duše im nisu mogli slomiti; oni su i u smrti bili gospodari. S prezicom su se ismijavali snazi mačeva i mučila. A' ako je iko znao prkositi sili, kad se je radovalo o časti, o dužnosti, o Božjem pravu, to su bili veliki ljudi Crkve. Uvijek su vlastodršcima priredivali razočaranja ljudi koji su govorili uime Crkve. »Još niko nije sa mnom govorio kao ovaj čovjek«, rekao je Mazarin za sv. Vinka Paulskoga, kad je doživio od njegove apostolske slobode isto što su nekoć doživjeli Teodozije od Ambrožija i onaj carski poslanik, kojemu je Bazilije rekao: »Vidi se da još nikada nisi govorio s biskupom!«

U svim katoličkim narodima živi nešto od kršćanskog ponosa. Oni ne pužaju. Oni slušaju i ljube gdje je to dužnost i krepot, ali svog uvjerenja ne nose na prodaju. I naš je narod rekao: »Sve otmi, obraza neće!« Ni obraza, ni savjesti, ni časti.

Ima načela koja su nepovrediva i vječna. O njima se ne može cijeniti, a još manje s njima trgo-

Veliki zbor u Zagrebu

I opet je Zagreb plivao u moru križarskoj slavlji.

Križarski dan i papin dan, to su dva datuma za koje svak zna, posebice stanovnici naše hrvatske prijestolnice i njezine okolice. To su dani u koje križarska truba zove na okup sve ono što hrvatski i katolički misli. Samo križarska prodorna snaga može desetke hiljada okupiti u najveću dvoranu grada Zagreba; samo Križari mogu sa sigurnošću računati da će Zagrebački Zbor, do posljednjega mjeseta biti ispunjen. Križari produ ulicama i čitav Zagreb je na nogama; pozdravlja svoju omladinu, kliče joj i ide za njom.

Ali je ta omladina krvavo i zaslužila povjerenje naega naroda. O njezinu su se prsa razbijale sve navale. Ta je omladina stala na braniku kataličkih i hrvatskih svetinja i nije se dala od nikoga zastrašiti.

Grad je to vidio, selu nije trebalo tumačiti, i zato ono neobično i nesvagdanje povjerenje kakvo naš narod još nikada nije imao prema nikoj našoj organiziranoj snagi. To narodno povjerenje je najsigurnije jamstvo da će križarski rad dnevno ići od pobjede do pobjede u preporodnom djelu naše sretne budućnosti.

Zagreb u svemu prednjači pa i u tome. I pravo je, i potrebno je, i razumljivo je.

Prošla nedjelja 29 rujna, od jutra do iza podne, bila je posvećena

Čitajte „Katolik“

na život onoga naroda iz koga je i vati. Trgovati se može slaninom, suknom, cementom, strojevima, ali trgovati idejama i načelima ipak ne pristaje, jer to nije roba ni za izvoz ni za prevoz.

To nas je naučila naša vjera koja je ponosna i slobodna.

I u danima stradanja i veselosti mi smo ponosni i jednako neslomivi. Nije to zanešenjaštvo bez stvarne podloge, nego plod duubog kulturnog poimanja i gledanja kroz svijetlo onih najviših načela kršćanskog naziranja.

I u žalobnoj i u veseloj povorci smo mi ponosni. Ni žalost ni smrt, ni tuga ni plač nas u tome ne smeta, jer mi dobro znamo da je velik onaj koji je u žalosti velik. Naš ponos se ne mjeri vagom ni metrom, pa ga zato ne mogu slomiti ni tužni ni veseli dogadaji, jer on nije slučajan ni časovit, kao što su časoviti događaji koji se u neizrecivoj brzini odvijaju pred našim okom.

križarskoj omladini. Muško i žensko članstvo sa zastavama i glazbama se je svrstalo u povorku i pošlo do crkve sv. Blaža u kojoj je naš mladi nadbiskup-koadjutor dr Stepinac imao misu za svoje Križare i održao im krasnu propovijed.

Gospodin je naša nada. Blago čovjeku koji se uzda u Gospodina... Čovjek je duboko pao.

Niko ga ne može dignuti nego On i oni koji su se posve stavili u službu Njegovu. Poziva omladinu da bude svjesna svoga zadatka i velike uloge koja joj je povjerena.

Velika djela mogu izvesti samo velike kršćanske duše.

Križari idu prema Zboru. Mase ih veselo pozdravljaju. Akordi križarske pjesme se razliježu širokim ulicama grada i sve vuku za sobom. — Dvorana je već dupkom puna. „Jutarnji list“ ističe, da nije ostalo ni jedno mjesto prazno. Red drže hrvatski skauti i prave špalir sve do prvih mjesata na kojima sjede izaslanici Crkve i brojnih hrvatskih društava.

Ulaži dr Stepinac, a mase ga dugim aplauzom veselo pozdravljaju.

Glazba svira, zborovanje počinje. — Nato skladno pjevanje velikog dačkog zbora sa Salate. Publike je zadovoljna i radosno plješće.

Temperamentno nastupa mladi govornik Stjepan Ramljak, znani križarski radnik, i drži značajan govor u kome ističe, kako su stvorena

dva tabora: tabor križarske omladine i omladine koja se nije opredijelila.

Taj ponos je došao do izražaja i u tužnoj povorci kojom smo k zadnjem počivalištu otpratili posmrte ostanke našeg mrtvog stupnika. Slijepac, koji ne vidi sunca ni bijelog danka, može samo reći da to nije tako.

Svijest je okupila sve i zbilja u redove. Mi smo povezani čvrstim lancem. Kad je pukla prva veriga svi smo to osjetili i drznuli se da rečemo sebi i drugima kako smo jedno živo tijelo i kako svi osjećamo kad se što zgodi i samo jednom udu.

Jumād Kodeksa kanonskoga prava

Na želu znanaca i nekih crkvenih dostojarstvenika, odlučio sam izdati svoj „Tumač Kodeksa kanonskoga prava“.

U tumaču, pored originalnog teksta, nalaze se prevedeni svi kanoni, u koliko je bilo moguće, doslovno. Za lakše razumevanje i pamćenje, nad svakim kanonom postavljen je naslov, odnosno kratki sadržaj onoga o čemu je u kanonu govor. Svakom kanonu, gdje treba, dodano je teoretično razjašnjenje i praktično rasvjetljenje pri-

Križarstvo nailazi na uspjeh na svakom koraku. Gdje je tačna naših uspjeha? u Bogu! Kod oltara Gospodnjega počinje i svršava naš program. Taj program ostvaruju dvadesetci hiljada naše križarske omladine. Duša križarske omladine postala je elitnom hrvatskom dušom.

Govornik je nagrađen dugim pljeskom.

Središnja točka programa je govor vođe hrvatskih Križara dra Prokulipca.

Dvoranom se prolama pljesak i, u tom najsvjećanijem momentu počinje govornik temperamentnim nastupom — o novom društvu i novim ljudima po programu križarske katoličke omladine.

— Samo se s Bogom gradi, a bez Božje se ruši. Sretni smo što su to Hrvati shvatili. Zato u naš narod nije ni moglo ući nepoštenje. Mi smo uvjereni da pravda konačno mora pobediti.

Obraća se građanstvu i govor: „Kad narod trpi, trpi i ti s njime; kad njemu jednom svane, svanuće i tebi!“

Križarstvu se podmeću kipovi pod noge. Mi znamo da to dolazi iz masonske lože (poklici: dolje!). Ali mi smo se odlučili na borbu

do ukidiranja sjena slobodnih ziaara i protiv židovskog kapitalizma, i svijesni smo da je sav narod s nama. Treba da budemo svi zajedno u rušenju tih kumira, ali i da svi zajedno izgradujemo stvaran program.

Nastavak na slijedećoj strani.

mjerima i jodnosnim formularima. Navedeni su svi odgovori Komisije za autentično tumačenje Kodeksa, kao i pojedinih Kongregacija. Uvažena su i mišljenja većih kanonista, posebno ona koja se odnose na praksu. Svaka kanonska ustanova ima svoj kratki povijesni prikaz, kako je došlo do sadašnjeg stanja. Upozorenje je i na razlike u istočnoj crkvi.

S ovih razloga jasno je, da jedan takav tumač ne postoji još na nijednom jeziku, pa će dobro doći ne samo onima koji nisu dobro upućeni u latinski crkveno-pravni jezik, nego će znatno olakšati koliko crkvenu administraciju toliko produbljivanje kao i predavanje kanonskog prava. A dobro će poslužiti i katolicima istočnog obreda kao i pravoslavnim braću.

Tumač će opsezati tri sveska. Prvi svezak imao bi se dосkora štampati, a zapadače u pretbrojbi D 75, kasnije D 100. — Prijave se šalju na donju adresu.

Zahvalan bih bio svakomu koji bi me upozorio, što bi, po njegovu mišljenju, trebalo bolje razjasniti ili jače istaknuti.

Dr. O. Ante CRNICA
profesor kanonskog prava
MAKARSKA, Dalm.

Po državi

VELIKI KRIŽARSKI ZBOR održan je u Zagrebu u nedjelju 29 rujna uz sudjelovanje ogromnih maha sa sela i grada. — Još je održana proslava križarskog dana u Buku i Zlataru.

FRANJEVAČKI KONGRES U ZAGREBU održavao se je prošlih dana kako smo to već i u zadnjem broju javili. Završni dan je bio 29 rujna u nedjelju. Tada je bila priredena svečana akademija u velikoj dvorani bivšeg Hrvatskog Sokola. Bili su prisutni crkvene vlasti, predstavnici katoličkih organizacija i brojno građanstvo. Zborovanju je preuzeo prof. Petar Grgec, a riječ su imali svi izaslanici stranih franjevačkih provincija. Na koncu je govorio franjevački general o. M. Bello i zavrgao s pohodom: "Zivilni Hrvati! — Pjevanjem himne sv. Frani završena je ova velika, lijepa i nadasve svečana proslava."

ZBOROVI OPOZICIJE održani su u petak 27 rujna — u Muču i Lećevici. Na zborovu se je sjatio narod iz čitave zagorske krajine, i na čelu sa svojim župnicima dočekao vodstvo iz Splita. — Još su održani zborovi — u Rumi, u Bariliću, u Magleju i konferencija u Subotici. Na svim sastancima je naglašeno — kako bez rješenja hrvatskog pitanja nemam i ne može biti mira ni reda u državi, i kako se rješenjem hrvatskog pitanja ne zadovoljava samo Hrvate nego sav narod.

OSTAVKA OPCINSKIH VIJEĆNIKA uslijedila je — u Velojuci, Stupniku, Vrapču, Novoj Gradiški, Okučanima, Mljetu, Dubrovniku, Krapju, Jasenovcu, Mudriću, Klakaru, Gunji, Levanjskoj Varoši, Dugoj Resi, Gorjanima, Trilju i Zemuniku.

NOVA BOLNICA u Biogradu na moru otvara se 15 ov. mj.

EUHARISTIJSKI KONGRES drži se u 5. listopada u Novoj na otoku Pagu. Na kongres dolaze dva biskupa: preuzvani gospodin dr Srebrenić, krčki biskup i dr Milet, Šibenski biskup i ap. a.

O DON FRANI BULICU. Veliki dnevnik sv. Stolice „L' osservatore Romane“ donosi opsežan izvještaj o svečanosti prilikom otkrića don Franina spomenika u Zagrebu. List ističe da se je svečanost održala u atmosferi žive vjere i žarkog rodoljublja. Kazuje da je u svečanosti sudjelovalo 100,000 ljudi.

VJERSKO NARODNA PROSLAVA održana je 22 rujna u Golubincima prilikom 150 godišnjice župe. Sudjelovale su ogromne mase naroda. Ovom prilikom je podignuta spomen-ploča prvom hrvatskom kralju Tomislavu.

SPOMENIK STOGODISNJICE HRVATSKE HIMNE biće podignut do konca ovoga mjeseca. Hvala „Brači hrvatskog zmađa“ i svijesti naših Hrvatskih Zagoraca.

KATOLICKI DOM gradi katolička društva u Mitrovici. Akcija je vrlo živa i snađati se je da će već na proljeće zgrada biti pod krovom.

ge odredbe kojima će se u svim našim obalnim mjestima i na svim parobrodima bezuslovno zabraniti svakoj javno ispoljavanju svih formi golotinje i nedoličnog odijevanja, što je bez daljnje zabranjeno na ulicama u Sušaku, Zagrebu, Ljubljani itd. i što bi redarstvo odmah energično suzbilo, nemoćno bi se drsko onđe pojavilo.

Ako toga ne bude, biće neprestanih sukoba. Mi ćemo sa svim od Boga dozvoljenim sredstvima pobijati sve vanjske pojave koje javno potkapaju moral i vjeru. Uz nas će to isto činiti i sam narod, jer je — hvala Bogu — i narodu mnogo više do toga, da u svojim zavičajima čuva zakon Božji, nego da strancima za nešto novca dopušta, da se nesmetano ruši i počkapa zakon Božji, prirođena mu stidljivost i djedovske tradicije.

Krajnje je vrijeme, da se pitanje čuvanja javnog morala u ljetnoj sezoni prema zahtjevima katoličkog morača uredi u sporazumu s biskupima u čijim se biskupijama ljetna sezona najviše odvija. Uvjeren sam da će se i državi time najviše koristiti, jer i državi treba moralno zdrav i jak narod. Nikako novac, nego samo takav narod će državu čuvati i dizati.

Molim Vas, Gospodine Ministre, da primite izraze mojeg najodličnijeg počitanja.

+ Josip dr Srebrenić v. r.
biskup Krčki

U Krku, dne 15. septembra 1935

Razgovor s čitateljima

Ovo svakako pročitaj

UPIT: Gospodine uredniče, u pretzadnjem ste broju napisali da ćete drugi put iznijeti — ko vlada u Rusiji. Želio bih da taj „drugi put“ bude što prije, i da s dokazima iznesete pravo stanje stvari. Da vidimo koji su to upravnici sirokih ruskih ravnica. Imena i brojke me mogu razvjerjiti, neosnovane tvrdnje na mene ne djeluju. Da vidimo, što je to s Rusijom?

ODGOVOR: — Ali prije odgovora oznanjam javnost da ova pitanja nisu namještena, nego ih je u stvari uputio jedan moj znamac s crvenim čuperkom. — A sada na samu stvar.

— Dragi prijatelju, danas ću ti biti posve stvaran. Za ovu se rubriku ne piše kao za pjesnički podlistak. Ovdje svaka tvrdnja odgovara zbilji. Govorice ti uime Hermana Fehsta koji je nedavno napisao na njemačkom jeziku vrlo zanimivu knjigu s naslovom „Boljševizam i židovstvo“. S ustrajnošću koja je samo Nijemu prirođena sveladao je sve zapreke i iznio rezultate koji glasno kriče, kako je boljševistička revolucija u Rusiji židovska, da svu vlast zakonodavnu i upravnu u boljševističkoj Rusiji imaju Židovi, i kako je smješno govoriti o toboljnoj slavenskoj revoluciji i slavenskom boljševizmu. 150 milijuna Rusa je izručeno židovstvu koje sačinjava niti 2% svega pučanstva u Rusiji.

Prvi revolucionari u Rusiji su bili Židovi. Vodstvo svih socijalističkih stranaka je bilo u židovskim rukama. Nije Židovima bilo do društvenih nepravda carske Rusije, ne bore se oni za pravdu ruskog seljaka. Oni imaju svoj cilj, oni su imali obračunati s carskom Rusijom koja ih je u kavezu držala, a taj obračun oni su učinili s marksističkim geslima i zasjeli na grbaču ruskoga narodnoga tijela koje nije ni slutilo što se to zbijava i što će izatoga nadoći.

Na 23. listopada 1917. se je sastao uži odbor boljševističke stranke. To je ona kobna sjednica na kojoj je palala odluka o revoluciji. Na toj sjednici su izabrani članovi „Politbiroa“, generalnoga štaba revolucije. Taj „Politbiro“ je izveo revoluciju. Vrhovni „Politbiro“ broji 7 članova. Evo imena tih prvih članova: Lenin (Židov po majci), Stalin (Georgijac), Trocki (Židov), Sokolnikov (Židov), Bubnov (Rus), Zinojev (Židov), Kamenev (Židov). Kako vidimo prvi „Politbiro“ koji je izveo revoluciju brojio je: jednoga pravoga Rusa, jednoga polu Rusa, 4 Židova i jednoga ne-Rusa. Većinu u toj najvišoj revolucionarnoj ustanovi imaju u državi sa 150 milijuna Slavena — Židovi.

Židov je vrhovni gospodar vojske, Židov je organizator one zloglasne „Čeke“ koja je prolila more krvi ispačenoga ruskoga seljaka, Židovi su vode bezbožnika.

Ko bi iznijeo sve potankosti iz golgotkih dana koje proživljuje izmrvareni ruski narod. Židovska revolucija, koja je donila dobro samo Židomarksistima, i danas je ostala ista. I kako sada izgleda, iza Stalina će doći novo doba boljševističkog židovstva, jer kormilo trošne lade čeka Kaganovića, čistokrvnog Židova.

U svemu vidimo diktaturu Židova, i u znanosti i u umjetnosti, i u glazbi i u pjesništvu. Eno 1933. god. je bilo natjecanje učenika glazbenih škola svih prostranih djelova Rusije. Nagrade su dobili isključivo židovski daci i učitelji. Od 165 milijuna stanovnika što ih Rusija danas broji, 3 milijuna je Židova, i pri natjecanju svih ruskih krajeva nagradu dobiju isključivo židovski daci i učitelji.

VAŽNI GLAGOLSKI DOKUMENTI pronađeni su u Krku. U arhivu sreskog suđa u Krku nadena su 452 komada starih glagolskih spisa. Spisi sačuvavaju upise raznih pravnih posala: oporuke, prodaje, zaloge, zapise, obveznice, ugovore itd. Ovi su dokumenti živi svjedok o uporabi glagolice i otpornosti hrvatskoga naroda pod mletačkom vlašću.

RUDARSKA NESREĆA. U rudniku Rtanj koji se nalazi u neposrednoj blizini Boljevca došlo je do strašne nesreće u kojoj je nastrandalo životom 17 rudara, dok su 17 rudara teško ranjena. Eksplozija je

Po svijetu

RAT doskora počinje. Tako pišu novine. Abesijske vlasti su započele vršiti opću mobilizaciju. Talijani su posve spremni na borbu.

U VATIKANSKOM GRADU s malo se prate događaji koji su u vezi s talijansko-abesijskim sporom koji prijeti ratom. Vatikanska diplomacija čeka što će učiniti Društvo Naroda. U koliko se bude vidjelo da je Društvo Naroda nemoćno, sv. Otac će dignuti svoj glas, i učiniti sve, da se sprijedi rat i da se medusobni sporovi izglade sporazumom.

SVETI OTAC POLJSKIM BISKUPIMA. Nakon konferencije poljskog episkopata poslan je sv. Ocu brzovat u kome se izražava vjernost poljskog episkopata i poljskih katoika. Ovih je dana kardinal Pacelli odgovorio na taj brzovat u ime sv. Oca koji se raduje da je pojski episkopat jednodušan u čuvanju i obrani vjere.

MOLITVE ZA CRKVU. Radi progona Crkve i katolika u Njemačkoj i radi krišćana konkordata sa Svetom Stolicom naložio je biskup u Freiburgu, Bräsig, i administratator berlinske nadbiskupije, da se svake nedjelje po svim župama vrše molitve sa blagoslovom s Presvetim za održanje svezte Crkve.

BOLJEVICIMA PADAJU KRILA. God. 1932 je boljševistička propaganda u Rusiji postigla svoj vrhunac. Od te dobi rađ propagande nalazi sve manje otziva. Organ „Bezbožnik“ je 1932 god. izlazio u 200,000 primjeraka, dok danas imade jedva 100,000 primjeraka. „Antireligioznik“ je izlazio u 37,000 primjeraka, a danas ima tek 12,000 primjeraka. „Mladi bezbožnik“ i „Bojovnik ateizam“ nestali su. Mjesto tega crkve su dnevno punije.

KATOLICKA OMLADINA U FRANCUSKOJ je vrlo dobro organizirana — broji do 200,000 članova.

NA OTOKU ISLANDU katolička Crkva danas uživa najveću slobodu. Crkvi je dozvoljeno, da se u svrhu vjerske propagande smije služiti državnom radio postajom.

KONGRES AUSTRIJSKIH katoličkih djevojačkih društava održao se je u Mariacelu. Sudjelovalo je oko 2000 članica iz svih austrijskih krajeva. Na kongresu se govorilo o odgoju djevojaka za brak i obitelj, i o radu u Katoličkoj akciji.

CUDO ozdravljenja u Lurd. Lječnik dr Vallet izdao je Engleskinji A. Monaghan potvrdu da je prilikom zadnjega hodočašća iz Liverpoola u Lurd — čudesno ozdravila.

OD POGANSKE CRKVE KATOLIČKE. Stanovnici kitajske pokrajine San-Kiang-Kéeo su priputstili svoju pogansku crkvu katoličkim misijonarima koji su je posvetili Kristu Kralju. Otrag nekočko godina tu je bilo desetaka katolika, a sada nekoliko hiljada čeka da primi krštenje.

NAJSTARIJA I NAJMLAĐA. U Meksiku živi Marija de Jezus Medelano, koja ima 120 god. Najmlađoj njezinoj kćeri je 70 god. Najmlada majka u istom kraju, imenom Guadalupe Leon Portugues de Vega, stara je 14 god. i već ima dvoje djece.

ZIDOVSKO BRODOVLLJE. Nakon tri tisuće godina, Židovi opet imaju svoje brodovlje. Židovi su kupili dva parobroda koji će vršiti prugu Trst — Palestina. Parobrodi se zovu: „Mont sion“ i „Telaviv“. Momčad je isključivo židovska. Prvo židovsko brodovlje je sagradio Salamun.

LJUDI NECE MIR. Njemačka je Kielu predala šest podmornica. Brojne karavane nose munitiju u Abesijsku preko Sudana i britanske Somalije, ostali ratni materijal dolazi preko Dbuti, gdje je stiglo i 7 miliona patrona kupljentih u Belgiji. Engleska je poslala u Abuku 284 aeroplana. Parobrodi Nevada i Somerset Bhiroe su iskricali vojsku na Mafti i u Adenu. Egipat počačava vojsku na granicama.

BRZINA VLAKOVA. Novi vlak „Silvester Jubilee“ dosazio je najveću brzinu sa 112 milja na sat, između Kingscron i Barkstonia.

GRČKI PLEBISCIT. Dne 3 studenoga ov. g. će biti plebiscit u Grčkoj. Izborne ceduljice za monarhiju će biti plave boje s krunom, a republikanske crvene sa štitom.

EUHARISTIJSKO SLAVLJE u Klevelandu je završeno. Na ponoćnoj misi je bilo preko 175000 ljudi. Amerika se vraća krilu katolicizma.

SVEĆENIČKA ZVANJA. U nekim su obiteljima tako brojni svećenički pozivi. Nedavno je služio prvu svoju misu Marko Dailler. Istovremeno su služili svete mise na pobočnim oltarima tri njegova brata. — Mladomisniku su pak asistirali stričevići — svećenici.

Naši dopisi

Iz sjeverne Dalmacije

NIJE DO ČEKANJA. Što je od onih obećanja o prehrani gladnog naroda, o čemu su i novite donosile? Što je o miliunku ma za javne radove? Mi smo, po sjevernoj Dalmaciji, još ne vidišmo ni rada ni zarade; ako sad toga nema iako se sad na tome ne radi, dok su dani za radnju, kako će biti onda kada snijeg nakija i prekrše crnu zemlju i puove zatvori? Deder, go spodo, koji obećava da neće niko od gladi poginuti, maknite se jer nije do čekanja!

Jasenice (pod Velebitom)

U nedjelju 22 IX doživjelo je i naše mjesto osnutak Križarskog Bratstva. Sva jasenička mladost upisala se je u Križare, stavila se pod križarsku zaštitu, da se uz ostalu hrvatsku omladinu bori za Boga i sretniju Hrvatsku. Na dan križarske omladine, 15 rujna, naš nas je vlč. župnik upoznao s ciljevima i radom Križara, a mi smo se odmah oduševili za to i svim srcem priglili križarsku ideologiju. Jaseničani su oduvijek bili pioniri katolicizma i hrvatskoga, pa žele da to budu i dalje, i baš zato su i onako oduševljeno prigrili križarsku misao. Križarstvo je tako blizu hrvatskoj duši, da, netom ga upozna, odmah ga primi i zavoli.

Na ustanovnoj skupšini bio je izabran sljedeći odbor: Krsto Nekić, voda, Čiro Basa, zamjenik vode, Šimićević Martin, tajnik, Baričević Sime, blagajnik, Vulić Luka i Kuljić Kuzman, revizori. Svi su momci vredni, puni oduševljenja i idealizma, pa obećavaju mnogo.

Neka dragi Bog blagoslov ovo prvo Križ. Bratstvo u ovim veleničkim krajevinama, pa da ono doneće puno koristi. Omladino naša, naprijed za Boga i hrvatski narod! Bog živi! — *Križar*

DRNIŠ

ODEPOR KATOLIČKIH MLADIĆA. Novo osnovano društvo katoličkih mladića imalo je prošlu nedjelju svoju ustanovnu skupštinu na kojoj je izabrana sljedeća uprava: predsjednik g. A. Vukorepa, činovnik, potpredsjednik g. A. Skelin, trgovac, tajnik A. Sabalić vlasnik kina „Biograd“ a blagajnik M. Abrus radnik. Nadamo se da će naše domagojsko društvo lijepo nadgrovati.

DOPRINOSI ZA GLAZBU. Nadalje su doprinijeli za glazbu Kat. Akcije: po Din 150: Braća Mrčela, J. U., H. Novak; po Din 100: M. Aralica, I. Skelin, J. Z., M. Kolombo, I. Samardžija, P. Grabić, M. Vidović, N. Cota, M. Kravar, A. Vladić, A. Carević, S. Širinić, M. Nakić, A. Bulaja, A. Jušić, A. H., S. Leontić, Dr. M. Kronja, Skelin P., Dj. Kolombo; po Din 50: A. Vuković, A. Čulina, A. Kravar, Z. Drežga, N. Vranković, S. Paulinović, Jerković Ivan, M. V., M. Jerković, J. Strunj, N. N., N. Mihaljević, L. Pelicarić, J. Širinić; M. Kedjo Din 30; po Din 10: Ramljak A. i M. Budimir. (slijedi).

COPPERPAIN podmorna boja garantirano za godinu dana isprobana od iskusnih pomarača. Svi vrsti suhih i uljenih boja, lakov, firnis, katrana, blaka, karbonleja, kistova, kita (stuka), pakla i svih u tu struku spadajućih predmeta najbolje kvalitete uz umjerene cijene i solidnu poslogu.

Preporuča se
VIKTOR SOŠIĆ ŠIBENIK
Specijalna trgovina boja laka.
Trg Stjepana Radića.
Kod crkve Sv. Ivana.

SMARTNIK — Tekućina za ko-
unitavane insekata kao ko-
maraca, muha, sijenica i
druge glijadice.
Nadmašuje sve druge
preparate kao u kvartici
tako i u jetfincu.
Probajte i uvjerite se

Kalendar

Listopad

N.	6	17 Ned. po Duš. - Sv. Bruno
P.	7	Bl. Dj. M. Kraljica sv. Krun.
U.	8	Sv. Demetrije, Brigita
S.	9	Sv. Dionizije, biskup i muč.
Č.	10	Sv. Franjo Borgia
P.	11	Sv. Nikolas
S.	12	Sv. Maksimiljan

Ružarica

U trinaestom vijeku se je sv. Crkva morala gigantski boriti za svoj opstanak. Brojni vanjski neprijatelji, a još jači i teži štutrašnji potkapali su joj temelje. Rak rana — koja je htjela potpuno usjeciti mozak sv. Crkve — bila su brojna krivovjerja. Od svih raznobojnih krivovjerja najviše je brije i straha zadalo sv. Crkvi t. zv. albigesko krivovjerje.

Albigesi su redom zabacivali uviđene kršćanske istine.

Glavni pobornik pravovjerja, a zakleti neprijatelj albigeskog krivovjerja bio je veliki sv. Dominik, sa svojim mlađim redom.

Najbolje, sav rad sve propovijedanje kao da je bilo bez uspjeha. Albigesko krivovjerje išlo je brzim komakom naprijed.

U toj teškoj duševnoj stisci obratio se je sv. Dominik Majci Božjoj da bi mu pomogla uništiti krivovjerje.

Marija je uslišila molitve svećeve, pa mu je objavila da će najlakše uništiti krivovjerje molenjem sv. krunice. Otkupljenje ljudi roda počelo je sa „Zdravo Marijo“ — tako će i obraćenje krivovjeraca.

Nakon ovih Gospinih riječi dade se Dominik sa svom dušom na širenje molitve sv. ruzarija.

I plod nije izostao. Kroz samih 6 mjeseci povratilo se u krilo sv. Crkve 100 hiljadu krivovjeraca. — Sredinom 16. v. sv. Crkva, a s řijom i cijeli zapadni svijet nalazio se je u velikoj pogibli. Još malo pa će turski polumjesec nad cijelim kulturnim svijetom i tursko kopito zadače zadnji udarac kršćanstvu, kulturi i napretku.

Sedmi oktobra 1571. g. imao je odlučiti. Toga dana se je sukobila kršćanska i turska vojska na lepatskom zaljevu. Kršćanska je bila i po broju i po snazi znatno slabija od turske.

Iako slabija kršćanska vojska, pod zaštitom Marijinom, srušila je u boji. Za vrijeme bitke cijeli je kršćanski svijet na celu sa sv. papom Piom V molio sv. ruzarije.

Marija je pomogla i uslišala

„Zdrave Marije“, koje su se dizale iz miljuna kršćanskih srdaca.

Kad se je zametnula bitka, udario je silni zapadni vjetar, sa ogromnim oblakom gustog dima koji je udarao Turčina u oči. Međutim su kršćani trajno bili na vedrini. Oblak gustog dima silno je prepao Turke i u njemu su gledali loš znak. Turci uzmaknuli.

Ova velika i odlučujuća kršć. pobeda — bila je Marijina pobjeda — pobjeda sv. ruzarija. Iz zahvalnosti prema Kraljici sv. ruzarija, papa Pio V, a kašnje Grgur XIII uveli su u prvu nedjelju listopada svetkovinu Gospe od ruzarija ili kako naš svijet kaže: Ružarica.

Tko čita "Katolik" neka zna

da najjeftinije kupuje: čarape, muško i žensko rublje, pletena roba, krojački pristori — vazda priznato najjeftinije u trgovini

, „Trikotaže“
P. DIZDAR

(Šibenik ul. Kr. Tomislava)
— FILIJALA KNIN —
manufakt., plet. trgovina
— i skladište štofova —

Malom veselicu voda se kupi u ustima

kad na stolu ugleda bijelu kavu. Prvo, jer mu dobra bijela kava ide u tek. Drugo, on zna iz nauke o bilju, kako blagotvorne sastojine sadržaje korijen cikorije (vodopije), od koje se izrađuje Pravi Franck.

On računa ovako: »Kad pijem tako krepku i zdravu bijelu kavu, onda brže učim. U školi naučim mnogo, domaće zadaće izradim na dvoje, na troje, pa mi ostaje dosta vremena za igru!« Ako on koji put i padne iz kojeg predmeta, živu čovjeku može i to da se desi, ali u njega je zdrava narav, on to opet brzo ispravi, te na kraju dobro prodje.

Život Šibenika

IMENDAN PREUZ. BISKUPA. Na blagdan sv. Jeronima proslavio je svoj imendan naš preuzv. biskup. Sv. Misu služio je presvij. Pian. Tom prilikom primio je brojne usmene, pismene i brzojavne čestitke.

RUŽARICA: U nedjelju popodne u 5 s. krenuće iz crkve sv. Dominika procesija sa kipom Gospe od Ružarija. Procesija kreće ulicom kralja Tomislav na poljanu, pa preko obale natrag. — Red procesije: 1 Barjak Gospe od Ružarija — školska djeca, 2 Barjak sv. Križa — muškarci, 3 Djeca sv. Luce, 4 Treći Redovni i časne sestre, 5 Barjak sv. Vicenca sa redovništvo, 6 Kaptolski križ s klerom i kaptolom, 7 Djeca sa barjakom, 8 kip sa pjevačima, 9 Počasnici svijet.

PECARI STRAJKUJU. U ponедјелjak, 30. rujna, stupili su šibenski pečari u strijeljaku. — Rad smo zauzaviti zato što je g. Šare otvorio običnu pečarsku radnju, kakvih radnja ima više naših drugova u mjestu, a vlastima pravijo instrujsku radnju. — Neistinote su tvrdnje da su udruženi pečari odlučiti povisiti cijene kruha. Strajk je zadnje sredstvo kojim su se poslužili. Kod vlasti su nastojali stvar mirnijim putem uređiti. Na svoju pretpostavku nisu dobili ni odgovor.

MILODARI „KATOLIČKOJ KARITAS“. Da počasti uspomenu pk. Šime Garkovića: Don Ante Radić Din 10. Da počasti uspomenu pk. Davora Kučera: Don Ivan Bjelić Din 10. Da počasti uspomenu pk. Dinke Weissen-

Crkvene vijesti

KATEDRALA SV. JAKOVA. Nedjelja: U 5 1/2 s. župska sv. Misa. U 7, 8, i 9 s. tih sv. Mise. U 11 s. pjevana Misa. Uvečer listopadna pobožnost.

DOLACKA ŽUPSKA CRKVA: Nedjelja: Sv. Misa u 7 s. Školska Misa u 8 s. Listopadna pobožnost svake večeri u 5 1/2 s.

VAROSKA ŽUPSKA CRKVA: Mladenačka Nedjelja: U 6 s. tih sv. Misa. U 9 s. Školska. Listopadna pobožnost u 6 s.

CRKVA SV. FRANE: Nedjelja: Tihe sv. Mise u 6, 7, 9 i 10 1/2 s., pjevana u 8 s. Blagoslov popodne u 5 s.

CRKVA SV. LOVRE: Nedjelja: Tihe sv. Mise u 6, 7, 8, i 10 1/2 s.; u 9 s. pjevana sv. Misa, u 5 s. pp. blagoslov.

CRKVA SV. DOMINKA: Nedjelja: Ružarica: U 5 s. ujutro lekcije, pa pjevana sv. Misa sa zajedničkom sv. Prcišćem. U 7 s. tih sv. Misa preuzv. biskupa. U 8 s. tih sv. Misa, a u 10 svetčana u trojici. U 11 1/2 Ruzarici sa „Molbenicom“ tačno u podne. Popodne u 4 1/2 Ruzarici, procesija, pa litanje i svečani blagoslov.

CRKVA SV. LUKE: Nedjelja: Sv. Misa u 9 s. Blagoslov u 4 1/2 s.

NOVA CRKVA: Nedjelja: Sv. Misa u 7 1/2 s. i 9 s. Školska. Uvečer u 6 s. listopadna pobožnost.

CRKVA SV. DUHA: Nedjelja: Sv. Misa u 6 s.

CRKVA SV. NIKOLE: Nedjelja: Sv. Misa u 6 1/2 s.

berger: Grgo Radić Din 20 i don Ante Radić Din 10. Da počaste uspomenu pk. dr. Šime Vlašića: Don Ante Radić i Grgo Radić po Din 20. Da počaste uspomenu pk. Mařka Kovač: Don Ante Radić Din 10. Mjesto festivita d.o.n Ivanu Beraku prilikom ustoličenja: Don Ante Gantević (Jerera) Din 10. — Svima darovljima Odbor najljepše blagodati.

DAROVI U FOND LISTA. Darovali su u fond lista: Preč. g. don Ugo Basilić Din 200; preuzv. g. dr. Jerolim Miletić, biskup, presvij. g. don Rudolf Pian i vlč. g. don Niko Markov te vlč. gg. don Zdravko Matina i tlon Josip Španić po Din 60; preč. g. don Ivan Bjelić i trafika „Karitas“ po Din 50; preč. g. don Jerko Jurin Din 40; preč. g. don Josip Felicinović i vlč. g. don Frane Grandov po Din 30; preč. g. dr. Ante Krešev Zorje Din 20; preč. g. don Frane Antonović Din 10. Da počasti uspomenu pk. Šime Garkovića: Don Frane Antonović (Galovac) Din 20. Da počasti uspomenu pk. Ante Eškinja i pk. Šime Garkovića: Don Ivo Blasić (Sutomišćica) Din 20. — Uprava svima harno zahvaljuje.

NA CIJELOM SVIJETU najmiliji doručak je bijela kava kao krepka, zdrava, izdašna i jeftina hrana, ali samo onda, ako se ispravno kuha sa čuvenim „Pravim Franckom“, koji daje kavi lijepu boju, svu sadržinu i punoču.

CRKVA SV. IVANA: Nedjelja: Sv. Misa u 6 1/2 s.

CRKVA SV. NEDJELICE U CRNICI: Nedjelja: Sv. Misa u 6 1/2 s.

SJEMENISNA CRKVA SV. MARTINA: Nedjelja: Sv. Misa za vanjske u 8 s.

ISPOVIJED uvadaju anglikanci — tako su zaključili na crkvenom zboru u Canterbury.

VLAHOV
OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI ELIXIR

KUĆA UTEH
1861

proizvada jedino
R. ULAHOV
ŠIBENIK